

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 72 (1)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 15. NOVEMBRA 1923.

PATENTNI SPIS BR. 1508.

Arthur von Kottas, Hart kod Gloggnitz-a.

Streljivo oružje za punjenje sa više metaka.

Prijava od 27. marta 1921.

Važi od 1. februara 1923.

Pravo prvenstva od 16. avgusta 1918. (Austrija).

Predmet izuma je streljivo oružje za punjenje sa više metaka, čije se punjenje vrši kroz komoricu streljivog oružja odozgor prema dole pojedince ili takodjer iz nabojnog komada.

Na crtariji predočen je kao primjer Steyerov pištolj model 1915 s takvim punjenjem sa više metaka. Slika 1 pokazuje oružje u pogledu sa strane sa odignutom pokrivnom pločom i djelomično u presjeku. Sl. 2 pokazuje presek po crti A—B na sl. 1. Slika 3 pokazuje obrćući komad u pogledu odozgor. Slika 4 pokazuje kraj zatvarača oružja u pogledu sa strane sa presječnim obrćućim komadom, a sl. 5 konačno pojednost u dovodnom traku.

U kundaku 1 oružja urezan je žljeb 2, koji ide u zavinutom obliku, da se može što više naboja umetnuti i da se što više iskoristi prostor.

Naboji dolaze iz ovog žljeba 2, kroz četverouglastu cev 4, koja je u kundakovom vratu 3 u nabojnu komoricu, gde se naboji okrenu u pravi položaj pošto u kundaku leže popreko prema uzdužnoj osi. To nastaje time, što na donjem rubu nabojne komorice 12 imaju dva kosa ruba 7, 8.

Da se omogući punjenje spremišta odozgor kroz nabojnu komoricu, namešten je posebni okrećući komad 9, koji okreće u poprečni položaj odozgor prema dole utisnute naboje.

Ovaj okrećući komad 9 (sl. 1, 2 i 3) namešten je odozdol na oba kosa ruba 7, 8 i ima u unutrašnjosti dve površine 10, 11 savijene u obliku vrtnja, koje idu u dve suprotne strane, stoje okomito na kose rubove 7, 8 i

idu prema dole i prema van. Na najvišim su tačkama ovih površina dva konična rebra 13, 14, koja leže u unutrašnjosti kosih rubova 7, 8 odnosno u nabojnoj komorici 12 (sl. 2, 3). Konični unutarnji rubovi ovih rebra 13, 14, prouzrokuju, da na njih polegnuti naboj slijedeći zakonu teže nastoji, da se polegne svojim da se polegne svojim cilindričnim opsegom usporedno ovim rubovima i pri tome padne na zavojaste površine 10, 11, kotrljajući se na njima, okrene za 90°, da kroz otvor 15 dodje u kanal spremišta odnosno u cev 4. Otvor 15 priključen je već šupljim kapama 16, 17 (sl. 3), koje su postrance prilegnute na nabojnu komoricu.

Kretanje metaka (naboja) u i iz kundakovog spremišta reguliše se i vrši tankim transportnim trakom, koji je podesno izrađen od čelika. Čeličan trak 18 (sl. 1 i 5) obešen je jednim krajem ispod obrćućeg komada 9. Peljnom, čija dužina zavisi od broja metaka, koji se nalaze u spremištu, dopire trak u cev 4 odnosno u žljeb 2, obuhvatajući metke otraga, da udju oreko valjka 19 u komoricu 20 čim prevale put. Usled uredjenja na donjoj strani kundaka daje ta komorica kod pucanja ruci sigurno držanje i time znatno olaksava držanje oružja. U toj komorici 20 pričvršćen je trak 18 svojim krajem na obruč 21, koji sedi na špihalnoj pružini, koja je pričvršćena na četverouglastom vretenu 23. Smeštenje ovog obruča 21 prouzrokuje, da se transporter vrpca glatko i jednoliko namota. Na vretenu 23 sjedi vani

zatvarajući točak 24 s nekoliko zubaca, čija je dužina ravna prema broju metaka. Osim toga još ručni točak 25.

Vani na kundakovom vratu i pomoću otvora 26 vodjena na šrafu 27 smeštena je pomična kvaka 28, koja svojim donjim krajem pod pritiskom pružine 28, zahvata u zube zavornog kotača 24, a gornjim krajem na zatvarajućem komadu 6 vodjena je tako, da se skupa njegovim kretanjem kreće kvaka 28. Pri tome se svaki put zavorni točak okrene za jedan zubac, pri čemu se transportni trak 18 podmotava za vrednost jednog metka odnosno jedan metak se dovede u komoricu i na put zatvarača. U tu svrhu ima na zatvarajućem zaporu 6 koso vodeće rebro 29, koje prelazi gore i dole preko kvake 28, pri čemu da se odstrani nepotrebno trenje na kvaki 28, nameštena je ispod rebra 29 kolotura 30. Pomiče li se prema tome zatvarajući zapor iz položaja (sl. 1) iza odanog hica, u istačkani otvoreni položaj, to se pomoću rebra 29 kvaka 28 pomakne dole, a zavorni točak 24 se okrene radi odmotanja transportnog traka 18. Špiralna pružina 22 smeštena u komorci 20 služi samo za to, da održi potrebnu napetost transportnog traka. Kretanje natrag transportnog traka spreči se zavornim čunjom 31, koji je pod pritiskom pružine i može se isključiti iz delovanja radi oslobodjenja zavornog točaka 24.

Blizu kraja žljeba 2 smeštena je u komorci 32 kolotura 33, na koju se može namotati potezni trak 34, koji je svojim krajem priključen na zavnuti transportni trak i s jedne strane ima svrhu, da radi punjenja, spremišta uvuče odnosno produži u žljeb 2 transportni trak, s druge strane dozvoljava, da se na ovovom kraju pričvršćenim podeljenjem brojaka može pročitati broj naboja, koji se nalaze još u spremištu. I oni naboji koji leže u zavnutom transportnom traku ne mogu se umetnuti do traka, pošto se najdonji (u ovom slučaju odgovarajući kalibru 4) naboji nebi više mogli gore potisnuti kroz komoricu, jer napetost i prostor delovanja transportnog traka dosiže samo do donjeg ruba obručućeg komada 9. Zato je u zavijutak umetnut red od četiri naboja ili naboju slična tela 35' (slika 5), preko kojih se utisne municija, koja služi kao naboj.

Ovi naboji 35' su u sredini medjusobno spojeni poput lanca i da se mogu okretati, kod prolaza uredjaja za okretanje i time, da postignu transport sviju naboja u put zatvaranja. Najdonji član 36' ovog nabojnog lanca ima na svom srednjem delu koloture 35, preko kojih ide transportni trak 18, da ne može nastati trenje, koje bi smetalo kretanju. Na ovom članu 36' prišarafljen je dižak 36, koji u jednom otvoru prima kraj 37 poteznog i brojčanog traka 34.

Ovaj uredjaj ova četiri naboja 35' odno-

sno 36' ima osim toga još svrhu, da automatski pokazuje odapinjanja zadnjeg naboja. Najgornji od ova četiri patrona dodje prirodno iza odapetog zadnjeg naboja u put zatvaranja. Pošto je s ona tri dole ležeća naboja spojen, nemože se utisnuti u cev povratnim zatvorom, nego se postavi kao zapor na put zatvarača i drži ovo otvoreno, čime se poznaje, da je spremište izpucano.

Kako je već pre spomenuto, služi trak 34 zato, da uvuče trak u žljeb 2 za punjenje spremišta. Da se to omogući, to ima na vretenu koloture 33 čegrtaljka, pomoću koje se kolotura može okretati, a trak 34 namotati.

Ova čegrtaljka se sastoji od ploče 39, koja vani sedi na vretenu koloture i ima izreske 38. U tu ploču može zahvatiti zub 40 u pružinastoj kvaki 42 pomično smeštenoj u kraku poluge 41.

Ako kvaka odnosno čegrtaljka ne deluje, tako da se trak 34 za vreme pucanja slobodno omotava, to se utisne iza izbočine 43, čime se kvaka 42 radialno pomiče i njezin zub se izdigne iz izrezaka odnosno jednoga od njih, tako da se ne sprečava okretanje koloture 33. Treba li ponovo traku 34 petlju uvući za punjenje spremišta, to izdizanjem poluginog kraka 41 iz izbočine 43 oslobodi se kvaka 42 i zahvata svojim kosim zubom 40, pod pritiskom pružine 45 djelujući iza svoje izbočine 44, izmjenično u izreske 38.

Na koloturi 33 ležeća pružina 46 sprečava odmotavanje traka 34, da ga održi nategnutog. Pružina 47 je iznad sredine koloture i ispod otvora 48 smeštenog na pričvršćujućem držku 46 a koja se može zatvoriti kapkom 49, izrezan, da se kroz ovaj otvor može pročitati podela u brojeve na traku 34 te tako i broj metaka, koji se nalazi onda u spremištu.

Kod punjenja spremišta, provuče se natrag zatvarajuće pronicalo do trećeg odmora i osigura se. Pre toga se izvadi zavorni čunj 31 (sl. 1 i 2).

Kvaka 28 bi se doduše pri tome takodjer pomicala i zaokrenula i dopirala bi još uvek u put zavornog točka 24 i sprečila bi njegovo slobodno kretanje, koje je potrebno kod punjenja. Da se zaokrene sasvim s puta zavornog točka, nosi okrećući komad na jednom kraku 50 pružinasto izbočinu 51, koja dosiže u put kvake i, na koji struže ova čim se zatvarajuće pomicalo pomakne i pričvrsti na treći odmor, te se tako zaokrene, da se njegov donji kraj van okrene s pupa zavornog točka. Transportni trak može se sada odmotati bez zapreke.

Patentni zahtevi:

1. Streljivo oružje za punjenje s više metaka, kod koga se meci, koji leže popreko uzdužne ose dovode pomoću transportnog traka nabojne komorice čineći petlju i pre

loga se zaokrene za 90° pomoću dvaju križajućih kosih rubova, naznačeno time, što uređaj za obrtanje tako leži na nabonjoj komorci odnosno na komorci oružja, da se isto zaokretanje izvrši kako kod metaka koji izlaze iz spremišta, tako i kod onih koji se odozgor uvode kroz komoricu.

2. Streljivo oružje prema zahtevu 1., naznačeno time, što se okretanje pružinastog bubnjića, koji izvršava odnosno kontroliše kretanje transportnog traka, vrši pomičnom kvakom, koja je pomično smeštena na kundaku, vodjena na kosom rebro zatvarajućeg komada, te se može izključiti i uključiti radi oslobodjenja bubnja i slobodnog kretanja transportnog kraka.

3. Streljivo oružje prema zahtevu 1., naznačeno zaključnim komadom zaključujući red metaka, a sastojeci se od stanovitog troja metaka ili komada odgovarajućih kalibru metaka, čiji su pojedini delovi medjusobno spojeni člankovito poput lanca i da se mogu okretati, te koji omogućuje, da dovede sve metke ka komorici, pri čemu najgornji ili prvi član lanca drži zatvaralo otvoreno čim je zadnji metak izpucan.

4. Streljivo oružje prema zahtevu 1., naznačeno uređajem, koji s jedne strane uvlači transportni trak u spremište kod punjenja, a s druge strane omogućuje da se može pročitati broj metaka koji se uvek nalazi u spremištu.

5. Streljivo oružje prema zahtevu 1. s okrećućim uređajem smeštenim na komorici oružja za metke, koji se odozgor umeću, naznačeno obrćućim komadom nadomještenim na nabonjoj komorici ili na komorici oružja sa dva konusna rebra, koja priležu na unutrašnjim površinama nabojne komorice, a izlaze u koso prema dole savijenim površinama ili površinama poput šarafa, koje se svršavaju u prolaznom otvoru za metke, koji vodi u spremište i stoji okomito na osi cevi.

6. Spremište streljivog oružja prema zahtevu 1., naznačeno poteznim trakom, čiji jedan kraj zahvata na kraju petlje, koju čini transportni trak, dok je drugi kraj privješten u bubnjiću pokretan pomoću čegrtaljke, u svrhu, da se može petlja povući u žljeb spremišta za punjenje istog, pri čemu ovaj trak ima na jednoj strani podeļu s brojevima, da se može pročitati broj metaka, koji se nalazi u spremištu.

7. Kod streljivog oružja prema zahtevu 1. naznačeno pričvršćenje jednog kraja transportnog traka na obruču, koji je spojen s jednim krajem spiralne pružine, da jednoliko namota trak.

8. Streljivo oružje prema zahtevu 1. naznačeno time, što komorica spiralne pružine stoji pred donjom stranom kundaka i time omogućuje sigurno držanje oružja.

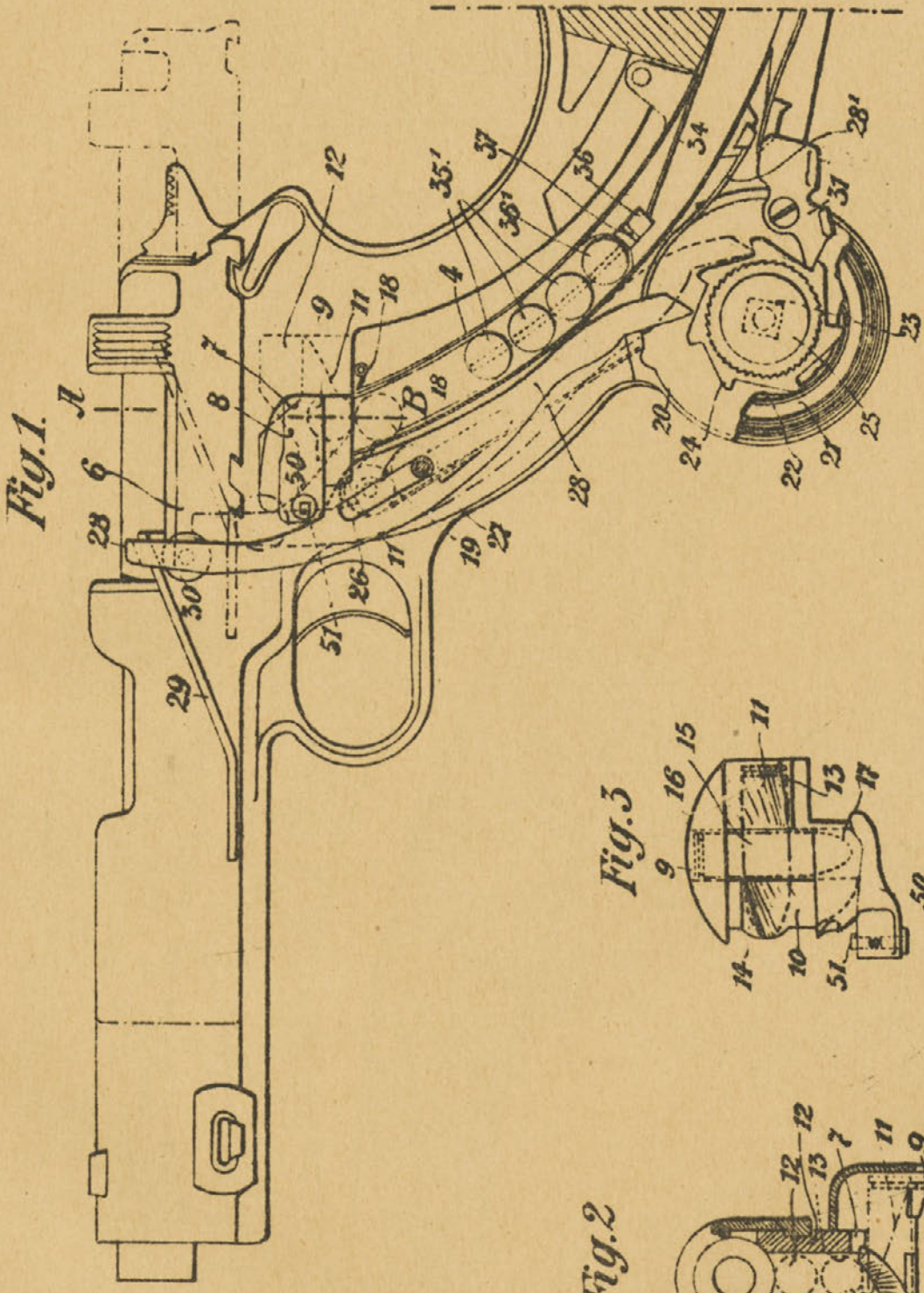

Fig. 1.

Fig. 3.

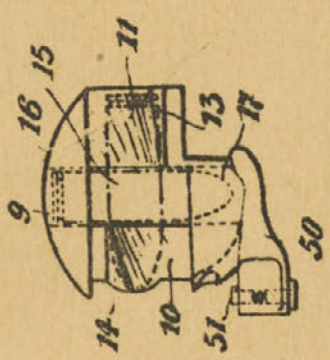

Fig. 2.

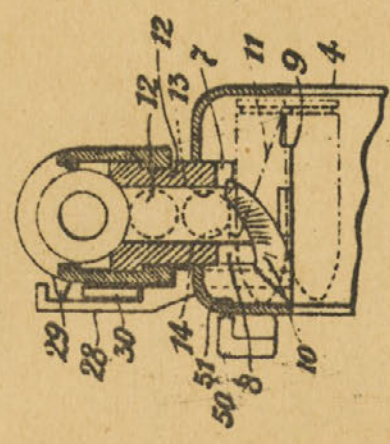

Fig.1^u

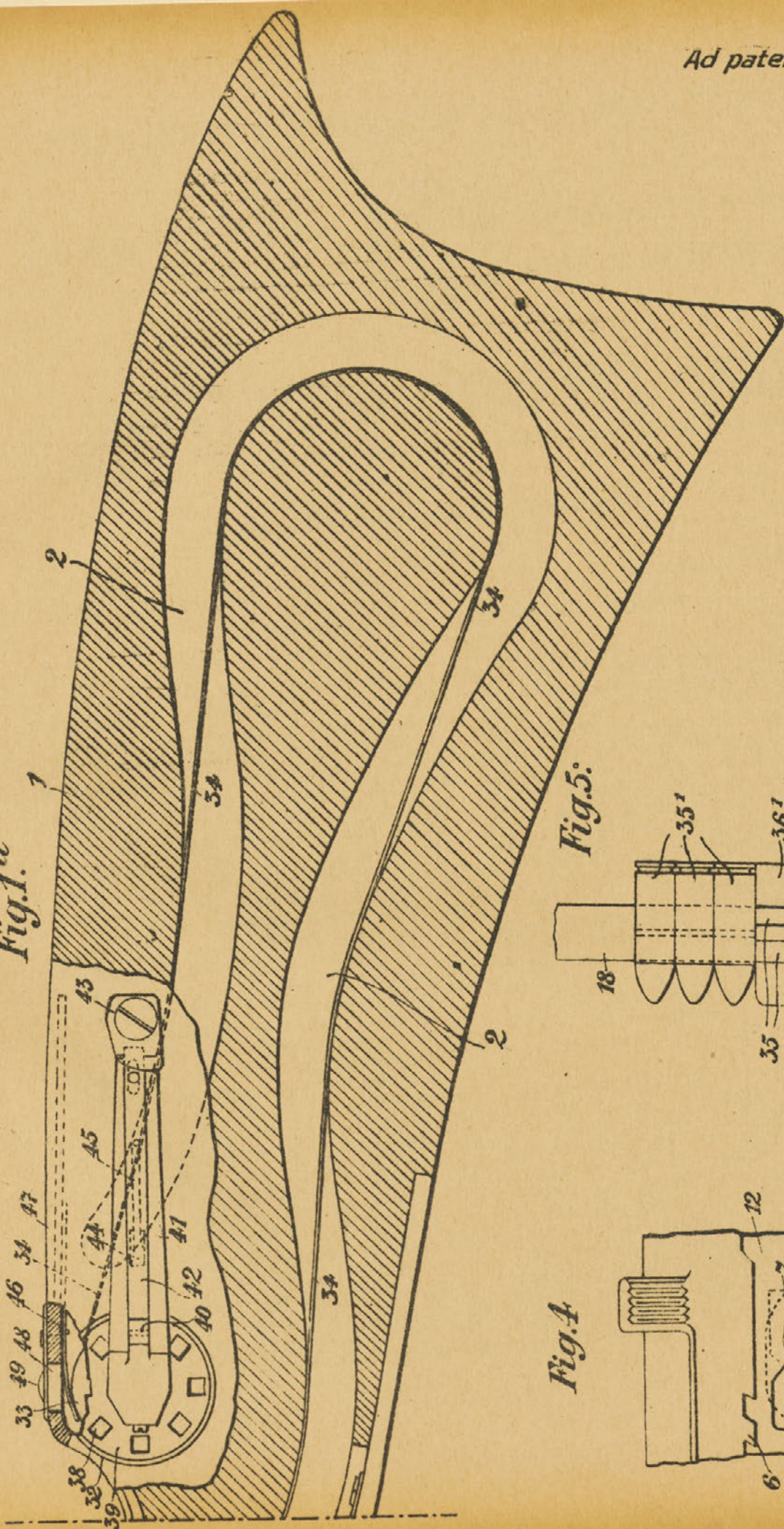

Fig.4

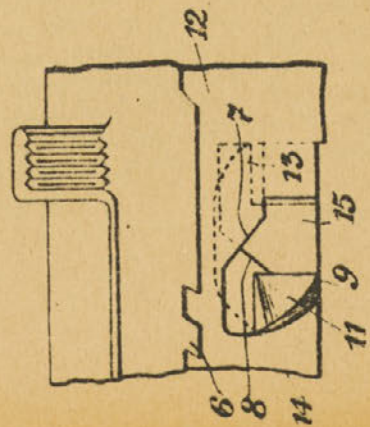

Fig.5:

